

Andrej
Blatnik

Kioto

»Pitje čaja,« je rekel Jay, »je spretnost, ki se je moramo učiti leta, če ne desetletja.«

Spogledali smo se. Te besede smo kar dobro prestali, se nam je zdelo, nihče ni zakričal. V dlaneh smo stiskali svoje porcelanaste skle-dice.

Nato je bilo iz ozadja slišati vljudno kašljanje. Ozrli smo se, pa ne bi bilo treba. Seveda, bil je Sam, kdo drug.

»Oprostite,« je maziljeno pričel, »ste rekli – leta?«

»Leta,« je resno pokimal Jay. »Če ne desetletja.«

»Ampak,« se je nekam negotovo nasmehnil Sam, »jaz pravzaprav ostanem v Kiotu samo še kak teden. Ne, še manj. Pet dni pravzaprav.«

Potemtakem pač nikoli ne boš znal piti čaja, smo pomislili.

»Potemtakem vam bo mojstrija pitja čaja pač najbrž za vselej ostala neznana,« je uslužno rekel Jay.

Pomislili smo, zdaj bo rekel: ampak...

»Ampak...« je ponegodoval Sam.

Kaj ampak? smo pomislili. Kaj vendar ampak? Vse je jasno.

»Seveda, poslušam vas,« je dejal Jay prijazno. »Je kaj narobe?«

Ugovarjal bo, češ da je prišel v Kioto samo zato, da bi se naučil piti čaj, smo si mislili.

»V Kioto sem prišel samo zato, da bi se naučil piti čaj,« je ugovarjal Sam.

Butec! smo pomislili. Si pač prišel zamen!

»Lahko vas razumem,« je dejal Jay. »V tem primeru se bojim, da vaša odločitev o prihodu v Kioto morda ni bila pravilna.«

Zdaj bo hotel, naj mu razloži podrobneje, smo se zgrozili, zdaj bo pričel: hočete reči...

»Hočete reči,« je pričel Sam, »da sem prišel sem čisto brez koristi? V vašem prospektu je pisalo, da je skrivnost čaja dostopna vsakomur, ki obišče vašo šolo. In zato sem navsezadnje prišel v Kioto. Hočem reči, tu

sem, pot me je stala, soba v hotelu me stane, še za tale obisk vaše šole sem moral plačati, zdaj pa...»

Si pač vrgel denar proč, najbrž ne prvič, in tudi zadnjič ne! smo si mislili.

Jay se je nasmehnil. »Nekateri pravijo,« je rekel, »da je smisel denarja v tem, da ga potrošimo.«

»Že, že,« se ni dal zvesti Sam, vendar so načini različni, to boste že priznali, različni. Lahko bi svoj denar podaril revežem...» Dramatično je premolknil.

»Ljudje to počno, res,« je pripomnil Jay, »in najbrž to ni najslabša možnost, kar jih imamo.«

»... lahko pa ga bi tudi investiral v kako podjetje, ki bi potem propadlo...«

Nehaj, nehaj, smo si mislili. Utrujaš. Pojdi od tod, zadeva pač ni zate. Zakaj bi se naš učitelj ukvarjal s tabo, ko se vendar nočeš učiti? Naj se raje ukvarja z nami! Ampak on je tako potrpežljiv, dovolil ti bo, da sitnariš še naprej...

»To bi nemara obžalovali,« je sočutno sklepal Jay.

»Nič manj, kot obžalujem svoj prihod v Kioto. Razumite me vendar, res ne morem nameniti let in desetletij za tako preprosto stvar, kot je pitje čaja,« je bil odločen Sam.

»Preprosto stvar? Ste rekli preprosto stvar?« se je začudil Jay.

»Seveda. Bodimo realni: čaj zna vendar piti vsak otrok.«

Ampak lepo vas prosim! Že priprava čaja traja na naši šoli štiri ure in zanjo je potrebno na stotine natančnih in dovršenih gibov, ki se jih učimo dolga leta! In pitje pride šele potem!«

»In kaj sploh imate od tega zelo posebnega pitja?« je vprašal Sam.

Menda mu bo Jay vsaj sedaj izpraskal oči, smo si rekli. Drugače pa bomo to primorani narediti mi. Ne nazadnje zdaj zapravlja naš čas, naš denar, našo vstopnino.

»V svojih rokah držim skodelo čaja,« je pričel Jay. »V njegovi zeleni barvi vidim vso naravo. Ko zaprem oči, odkrijem zelene hribe in čisto vodo v svojem srcu. Ko v tišini, sam s seboj, sedim in pijem čas, čutim, kako vse to postaja del mene. In ko to skodelo čaja delim z drugimi, tudi oni postanejo eno z mano in z naravo...«

Samo ne segaj mu v besedo, smo si mislili. Samo ne segaj...

»To,« ga je prekinil Sam, »Je en sam larifari. In še malo patetičen povrhu. Cenena vzhodnjaška mistika, pravzaprav kvazimistika.«

Jay ga je dolgo molče opazoval, mi pa smo se pričeli ozirati po vratih. Res, napočil je čas za odhod, smo si mislili. Ne le za Sama. Za svoj denar smo navsezadnje že dobili nekaj lepih besed in skodelico čaja, če naj že tako rečemo tisti gostljati grenčici. Naredili smo, kakor so nam rekli: skodelico si položiš na desno dlan, dvakrat jo zasukaš v smeri urinega kazalca, izpiješ čaj s tremi požirki, jo znova dvakrat zasukaš v nasprotno smer... in to je to, kar se tiče prve lekcije.

»Jaz nisem vzhodnjak, gospod,« je končno rekel Jay. »Američan sem, tako kakor vi.«

Saj res, smo pomislili. Pa je res Američan. Rekli smo si: to bi utegnil biti preobrat. Čakali smo, kaj pride zdaj. Zdaj je postalo možno vse, predvsem pa stavki kot: tedaj morate še posebno vedeti, da se mora razmerje med vloženim kapitalom in novoustvarjeno vrednostjo izteči v vaš prid! Ali morda: to vas ne odvezuje pred kritičnim očesom zgodovine! Ali celo: izdajalec! zavrgel si svoj rod!

»Če ste Američan,« je rekel Sam, ves zadovoljen, kakor da bi bil končno dosegel tisto, kar je že vseskozi hotel, »ne boste zavrnili mojega predloga.«

Zdaj je bil Jay prvikrat nekoliko zbezan. »Kaj predlagate?« je previdno vprašal.

»Majhno stavo. Če jo dobite vi, bom vaši šoli takoj nakazal sto tisoč dolarjev. Takoj bom izvlekel čekovno knjižico.«

Vsi smo zajeli sapo. Tudi Jay. Sto tisoč! K vragu! Hkrati pa si je sinoči pustil plačevati pivo!

»Denar nam učiteljem čaja ne pomeni veliko,« je negotovo odvrnil Jay.

»Oh, v tem primeru pa kar pozabite na moj predlog,« je prostodušno skomignil Sam in ni nam ušlo, kako prežeče ob tem opazuje Jaya.

»In kaj, če stavo dobite vi?« je skorajda ušlo Jayu.

»No, v tem primeru boste šli z mano, nazaj v Ameriko.«

»Nočem v Ameriko,« se je začudil Jay. »Brez čaja ne morem več živeti.«

»Tudi v Ameriki ne boste brez čaja,« je dejal Sam. »Odprl bom šolo čaja. Američanom ne bo več treba v Kioto, da bi se vključili v šolanje, in v Ameriki bo zadeva cenejša, ne nazadnje tudi zaradi stroškov poti.«

»Mi že imamo šole čaja v Ameriki,« je previdno dejal Jay. »Eno v New Yorku, eno v Seattlu in eno v Honoluluju.«

Tako, smo pomislili, Samu ta reč ne bi prinesla kaj dosti dobička. Ob popolnem nerazumevanju za bistvo čaja seveda ne bi mogel biti konkurenčen. Res bo ostal brez vsakega izkupička s te poti, nesrečnež.

»To je dobro,« je trezno dejal Sam. »To pomeni, da stvar lahko funkcionira tudi v Ameriki. Torej mi ostane le še to, da se uveljavimo bolj kakor vaše izpostave. To pa ne bo zapleteno. Našo firmo bomo razglašali kot pristno ameriško šolo pitja čaja in ne kot podružnico japonske firme.«

Kar z očmi smo zavijali, take je spuščal. Kdo v Ameriki, lepo vas prosim, pa pije čaj, kaj šele, da bi o tem poučeval druge? Vsakomur, razen očitno Samu, je bilo jasno, da ne moreš prodajati poučevanja, kako piješ čaj, če ne igraš na karto vzhodnjaške eksotike.

Jay se v to ni hotel spuščati. Previdno je dejal: »Če se ne motim, ste omenili nekakšno stavo.«

»Da, stavo,« je dejal Sam. »Vas zanima?«

Prozorno, smo si mislili, preveč prozorno.

»No, tako,« je navidez brez zanimanja dejal Jay.

Bilo je jasno. Zanimalo ga je. Zelo ga je zanimalo.

»Stvar je zelo preprosta,« je dejal Sam. »Prej ste trdili, da ste zaradi čajnih mojstrin postali eno z naravo. Šlo bi za to, da bi to dokazali.«

Čakali smo. Sam je čakal. Jay je čakal.

»Namreč,« je nadaljeval Sam, »včeraj zvečer, recimo, sem se pozno ponoči vračal v hotel. Hodil sem po neobljudenem koncu, iz teme so se mi svetlikale zenice divjih živali, slišati je bilo strašljivo renčanje...«

Strme smo poslušali. Kaj pa klati? Vsi skupaj smo bili naseljeni v Grand hotelu, dvesto metrov od železniške postaje, in ob njem je tekla avto cesta. Kakšne zenice divjih živali, kakšno renčanje? Japonska je tako gosto naseljena, da lahko hodiš dneve in dneve, pa ne boš našel kraja, od koder ne bi videl kake neonske reklame. On pa: neobljuden konec.

Jay je molče poslušal. Morda nič ne hodi iz te bambusove sobice, smo pomislili, pa ne ve, kako je zunaj. A bilo bi dovolj, da bi pogledal na načrt mesta, pa bi videl, da ni nikjer take goščave, kakršno popisuje Sam, kaj šele, da bi bil v njej kak hotel za Američane.

»...in tako mi je prišlo na misel, da človek pravzaprav že tisoče let izumlja najrazličnejše pripomočke, da bi si nekako podredil naravo, obenem pa je sploh ne razume, ne ve, kaj je njeno bistvo, vidi samo varljive pojavne oblike...«

Pogledali smo Jaya; zamišljeno je prikimal. Preprost človek bi rekel, da se je ujel na limanice.

»...in zato nikoli ne bo znal postati eno z njo. Vselej bo tujec v svetu, obsojen na večni boj brez upa zmage...«

Pomenljivo smo se spogledovali. Kakšna filozofija! Človeku je prebuda občutek, da sedi doma pred televizorjem in gleda reklame.

»...in edina možnost, da v tem boju ni poražen, je, da se sprijazni, kako ga je pravzaprav izgubil že tedaj, ko se je ločil od narave, ko je postal nadvrsta. A prav zato, ker je nadvrsta, se ne more sprijazniti.«

Jay je nedvomno dodobra prežvečil ta trnek. V Samovih besedah mu je najbrž zadišalo po koanih, po *vratih brez vrat*, in take vonjave so ga mikale. Postajal je neučakan. Rekel je:

»Že, že... In kakšna naj bi bila stava?«

Zdaj, vedeli smo, mora slediti spust. Priti mora na dan, da ta stava pravzaprav ni nič posebnega...

»Pravzaprav nič posebnega,« je dejal Sam dobrikavo. »Gre preprosto za tole...«

Če je rekel 'preprosto', bo to dolga zgodba, smo nekam naveličano pomislili.

»Sinoči, recimo, se je naš hotel zatresel. Nič nenavadnega, nič nepričakovanega. Potres. V teh krajih zelo pogosta zadeva. Tektonske vznemirljivosti. Skratka, vsakdanji dogodek. A saj veste, kako je, v našem hotelu smo mi Američani skupaj z Japonci. In ne samo mi Američani. Hočem reči, hotel ima raso mešano klientelo. In da ne gre le za barvo kože, se je pokazalo prav ob včerajšnjem potresu. Vsi belci smo pridrveli v hotelsko avlo, vsak je zgrabil, kar je mogel, vsi smo bili že v pižamah, pognalo nas je iz spanca...«

Tokrat smo se spogledali samo nekateri, nemara tisti, ki smo vso noč trdno spali in se nam o tem, povedano s frazo, še sanjalo ni.

«...a samo nas belce, Aziata – ali kako bi jim rekel – nobenega. In potem človek res pomisli, da morda navsezadnje v tej čajni povezavi z naravo nekaj je. Morda so ljudje, ki pijejo čaj, z njo res nekako povezani v eno...»

Morda pa, smo si mislili, so Japonci na take potreske preprosto tako navajeni, da se zaradi njih res ne dajo motiti.

»Čaja ne pijejo vsi Vzhodnjaki,« je previdno ugovarjal Jay.

»Pa vendar,« je vztrajal Sam, »pa vendar!«

Vendar – kaj? smo se spraševali. Odgovora nemara ne bi imel niti Sam.

»In stava?« je vprašal Jay. Bilo je jasno – njegova mirnost se je sesipala, ob vsoti, ki nam je vsem plesala pred očmi, jo je pobiralo kot brivsko peno pod britvijo. Stava, seveda, stava. Brez stave zdaj ne bo mogoče naprej.

»Torej staviva?« je dejal Sam, zdaj s celim bitjem na preži. »Staviva?«

Ozračje se je naelektrilo. Jay je, o tem ni bilo dvoma, začutil, da se za to ponudbo nekaj skriva. Moral je začutiti. Bilo je v zraku. Otipali bi lahko – če bi si upali iztegniti roko. Jay nas je vse zapovrstjo pretipal s pogledom, kakor da bi bil v nas, ki naj bi Sama bolje poznali, iskal odgovor: kaj se skriva zadaj? A mi smo gledali v tla, in tudi če bi mu zrli strmo v oči: nismo vedeli, kaj se skriva zadaj.

»Morda bi pa res stavil,« je priznal Jay, vse bolj previdno, »vendar mi morate povedati, kakšna ta stava sploh je.«

»Preprosta,« je pohitel Sam, in ob tej besedi smo se zgrozili, »če se ne motim, trdite, da ob pitju čaja postajate eno z naravo...« Pomenljivo je premolknil.

»Da,« je potrdil Jay.

»Z vsem živim...« Spet premolk.

»Da,« je ponovil Jay.

»Da ste torej z vsemi živimi bitji združeni v harmonično celoto...«

»Da.«

»...in da vam nič, kar je naravnega, ni tuje, da se vam nič živega ne upira...«

»Da.«

»Potem pa,« je končal Sam zmagoslavno, »pojejte tole.«

Sklonil se je k tlom in po nečem posegel. Vsi smo se ozrli k njemu, vsi smo pogledali vzdolž njegove iztegnjene roke, vsi smo skušali s pogledi prodreti v njegovo stisnjeno pest. Ne, nismo bili dovolj hitri, nismo bili tako hitri kot on. Ničesar nismo videli.

Jay se je pognal k njemu. »Kaj? Kaj?« je živčno povprašal. Ni se več trudil prikriti, da je povsem zbežan, morda se je zavedal, da tega ne more. Tudi mi smo stopili bliže; Jaya in Sama smo zajeli v krog. Radovedno smo stegovali glave. Sam je svojo najdbo, ki bo odločila o sto tisoč dolarjih,

stiskal v pest. Absurdnost položaja nam je kvarila srčni utrip. Čakali smo, da mu bo Jay rekel, naj pokaže, kaj ima.

»Pokažite, kaj imate,« je rekel Jay.

Sam je počasi razprl pest.

Na dlani mu je čemela kakih pet centimetrov dolga in svoji dolžini primerno tolsta gosenica. Nekako samoumevno smo se najprej vprašali, kako se mu je sredi sterilne Japonske posrečilo kar znenada najti tako gnusobo, in sprva smo ga hoteli obtožiti, da jo je prinesel s sabo. Šele nato smo si žival dodobra ogledali. Bila je obdana z gosto kosmatim šavjem, kar jo je naredilo še posebno antipatično. In poleg tega je začela, kakor da bi na sebi začutila težo naših pogledov, drgetati po vsej svoji dolžini. Če si gledal to tresočo se nesnago, te je kar zaščemelo v očeh.

»Pojejte tole,« je ponovil Sam.

Jay ga je gledal odprtih ust in obraz se mu je počasi prevlekel z modrikasto bledico; kar videli smo, kako se mu je spuščala od ostro prirezane pričeske proti vratu. Seveda, naloga ni lahka, smo pomislili, vendar bi za sto tisoč dolarjev človek stisnil zobe tudi po takem grizljaju. Poleg tega so Japonci, kakor smo spoznavali že v hotelski jedilnici, navajeni jemati v usta marsikaj, česar mi še gledati nismo mogli. Jay je sicer res Američan, smo si rekli, a najbrž na Japonskem ne je vsak dan za zajtrk jajc s šunko, tako kakor mi, ki smo tu samo na obisku.

»Tole?« je vprašal počasi, zelo počasi, kot da bi hotel dati Samu čimveč časa, da se premisli. »Saj ne mislite resno. Tole?«

»Tole,« je odvrnil Sam.

Jay se je negotovo ozrl naokoli, spremljali smo njegov pogled in videli smo, kar je videl on, kar je videval iz dneva v dan, mi pa tega prej nismo opazili, in nemara, vsi zatopljeni v premišljevanje o obredih pri čaju, tudi potlej ne bi, če bi se ne dogajalo to, kar se je: razpokline v stenah šole čaja, na robah natrgane rogoznice, lise na stropu, ki so naznanjale, da premaz proti prenikanju vlage popušča. Če popiješ dosti čaja, morda ne opaziš, da ti kaplja na glavo, smo zlobno pomislili.

»Sprejmete stavo?« je vprašal Sam. Čakali smo. Kar dolgo smo čakali.

Nato se je Jay kar znenada obrnil in segel Samu v razprto dlan. Ust menda ni zaprl, odkar je videl, kaj je Sam pobral s tal, in dvignil je roko k ustom, za seboj pa pustil prazno Samovo dlan. Videli smo: hitrejši hoče biti od svojih pomislov, hitrejši od gnusa. In posrečilo se mu je: roke pred usti ni zadržal, še v istem gibu jo je odmaknil in glasno pogoltnil. Videli smo, kako mu je poskočilo Adamovo jabolko, kako so se mu izbočile žile na vratu. Nato smo videli, kako so se mu izbuljile oči, kako se je stresel, kako je zamižal, kako so se mu zašibila kolena. Ozrli smo se k Samu. Ta je bil zdaj bled bolj kot Jay poprej. Očitno takega razpleta le ni pričakoval, in glede na to, da si je pustil plačevati pijačo, mu razmetavanje denarja najbrž ni bilo v posebno veselje.

Zdaj pa ima, smo privoščljivo pomislili. Kar izvleci svojo čekovno knjižico, napihnjenec. In napiši to številko, vse do zadnje ničle. Vsi smo priče. Ko bi vsaj moral prodati vse, kar imaš, da poplačaš dolg!

Tedaj se je Jayu iz grla izvil strašljiv stok. Zasukal se je na petah in padel na kolena. Med padcem mu je brizgnilo iz ust in po zidu in puščal sled použite hrane, ki je počasi polzela k tlem. Končno se je njegovo drgetajoče telo umirilo in iz ust mu je pritekala samo še sluz. Obrisal se je z rokavom svoje modre halje, in zazdelo se nam je, kot da pod pazduho na njej vidimo všite krpe. Prisluženi denar bo njegovi šoli čaja prišel prav, smo mislili. In njega zdaj lahko imajo za neke vrste junaka. Saj tudi je junak. Kateri od nas bi to naredil za druge?

»Kar pričnite pisati ček,« je s steklenim glasom izdaval Jay. Z roko se je hotel opreti ob steno, a položil jo je natančno na sled, ki jo je med padcem puščal po steni; in ko je začutil, da se je dotaknil nečesa vlažnega, je dvignil pogled, in ob tistem, kar je videl tik pred sabo, je roko takoj umaknil, da mu je telo nevarno zanihalo, in že je grozilo, da bo padel med lastne izbljuvke. Vendar se je ujel. Ujel se je.

Pogledali smo Sama. On je pogledal nas. Z naših obrazov je razbral dokončno potrditev tistega, kar je vedel že prej: da nima izhoda. Nato je pogledal Jaya. Dolgo ga je gledal, kakor da bi ga ta mučni prizor urekel. In nenadoma mu je nekaj pritegnilo pozornost, nekaj, kar je migotalo na tleh, med izbljuvki. Sklonil se je, da bi bolje videl, in ko se je znova vzravnal, mu je obraz sijal od zmagoslavja.

»Bojim se, da stave kljub vsemu niste dobili,« je rekel. »Ta golazen je namreč še tukaj.«

Približali smo se, in res, sredi nesnage je gomazela gosénica. Ni bilo videti, da bi jo bilo tistih nekaj sekund v Jayevi notranjščini kaj prizadelo.

Tudi Jay je – z velikim naporom – pogledal, in takoj, ko se je prepričal, da je res tako, obupan zaprl oči.

»Stavo ste pravzaprav izgubili,« je nadaljeval Sam. »S to gosénico nikakor niste postali eno, ne, nikakor ne bi mogli reči, da ste z njo postali eno. Ali pa bi,« se je obrnil k nam, »kdo to vseeno hotel trditi?«

Proti svoji volji smo odkimali. Eno je bilo jasno: njemu piva ne bo več plačeval nihče od nas. Nič več.

»Tisto postati eno je bilo mišljeno bolj v duhovnem smislu,« je dejal Jay šibko. »Da bi postala eno tudi telesno, bi morala ona postati del mene. In za to bi jo moral umoriti.«

Tako je,« je dejal Sam. »Morali bi jo umoriti, če temu rečete tako.«

»Umor,« je rekel Jay, »umor...«

»Ne govorite zdaj, kakor da bi si kdovekako pomišljali,« ga je zavrnil Sam. »Prej niste imeli pomislekov. Denar vas je zaslepil, in prej sploh niste mislili, da gre za umor.«

Jay je škrlatno zardel, tokrat v obratni smeri, od vratu do temena. Počasi in previdno se je postavljajl pokonci.

»Da,« je dejal utrujeno. »Da. Denar me je zaslepil. Morda je res že čas, da se vrnem v Ameriko. Morda ne sodim sem, na Japonsko. Morda nisem nikdar sodil sem.«

»Kaj pa je dandanes Japonska drugega kakor slab instantni posnetek Amerike?« je vprašal Sam zviška. »Kaj pa so drugega vsi ti McDonaldsi,

vse te dvorane s fliperji, vse te prekopirane velemestne ulice, ves ta neon in pločevina?»

»To je,« je dejal Jay, »Japonska brez čaja. Japonska, ki ne zna več piti čaja. Še ga pije, a ne zna ga več piti.« Nato je stopil proti izhodu. »Pripravljat si grem prtljago. Kdaj odpotujemo?«

»Naj vam nekaj zaupam,« je dejal Sam. »Od tistega čaja bi se želodec skorajda obrnil meni.«

Lahko bi ga ubili, smo pomišljali. Nocoj bi ga napojili s pijačo, če bi mu plačevali, bi se gotovo napil kot žival, in potem, ko bi zaspal, bi vdrli v njegovo sobo, in bi ga...

Jay je odmahnil z roko. »Pojdite,« je dejal. »Pojdite. Vas bom že našel v Grand hotelu. In potem gremo domov. Domov.« Pričel se je razmišljeno hehetati.

Res, lahko ga bi ubili, smo mislili še ves čas, ko smo se vzpenjali po stopnicah v avtobus, ko smo se vozili po širokih avenijah Kiota, ko nas je poševnooka vodička najprej povprašala, kako je bilo v šoli čaja (medlo smo zamrmrali, da čudovito), in nam nato razlagala o tem in onem templju in tej in oni cesarski palači. Lahko bi ga ubili, smo mislili, ko so se proti večeru za nami potapljali v mrak obrisi *Kinkaku-ii*, Zlatega paviljona, in na to smo mislili še naslednji dan, ko smo vlačili svojo prtljago na *šinkansen*, in ko smo z 220 kilometri na uro hiteli proti Tokiu, proti letališču Narita, proti domu, in je Kioto s šolo čaja vred z nedoumljivo hitrostjo ostajal izza nas. Lahko bi ga ubili, vendar ga ne bomo, ker civilizirani ljudje tega ne počnemo zaradi ogorčenja in gnusa, temveč zaradi tehtnejših razlogov. Ne, skupaj z njim in z Jayem se bomo vrnili v svoje dežele, tam bomo živeli, kakor smo živeli doslej, obiska Japonske se bomo skušali spominjati le po kemičnih nanosih z naših diapozitivov, ponoči pa bomo sanjali o zelenih bankovcih, prikazovali se nam bodo pred očmi, drug za drugim, vseh sto tisoč, in ob tem nas bo po grlu prijetno ščemelo, kakor da bi se nam posrečilo pogoltniti tisto gosenco in jo obdržati v sebi, in kadarkoli bomo imeli priložnost, bomo govorili, kako je zahodni človek izgubil pravi stik z naravo, in na potovanja bomo hodili samo še tja, kjer so že bili sosede in so to prestali brez vseh pretresov, in naši otroci bodo sklenili pobegniti našemu filistrskemu načinu življenja, našemu malomeščanskemu pogledu na svet, in morda se bodo na begu vpisali prav v tisto šolo čaja, ki jo bo odprl Sam, in o čaju jih bo poučeval prav Jay, tisti Jay, ki smo ga videli pasti na kolena in bruhati, ker se mu je gnusilo združiti se v eno z delom narave.